

PLATFORMA SPRYWATYZUJE SŁUŻBĘ ZDROWIA

PLATFORMA OBYWATELSKA SZEROKO OTWIERA DRZWI DO PRYWATYZACJI PLACÓWEK OCHRONY ZDROWIA

RELACJA Z PRAC LEGISLACYJNYCH NAD PAKIETEM USTAW REFORMUJĄCYCH SYSTEM OPIEKI ZDROWOTNEJ

Prace sejmowej Komisji Zdrowia nad pakietem ustaw zdrowotnych zdominowały ubiegły tydzień (15-17 lipca br.), dlatego dopiero teraz przedstawimy krótką relację z przebiegu wydarzeń i najważniejsze decyzje podjęte przez Komisję w obszarze legislacji.

Warto przypomnieć, iż na etapie prac trzech podkomisji nadzwyczajnych do rozpatrzenia poselskich projektów ustaw: o zakładach opieki zdrowotnej, o szczególnych uprawnieniach pracowników zakładów opieki zdrowotnej oraz o ochronie indywidualnych i zbiorowych praw pacjenta oraz o Rzeczniku Praw Pacjenta - strona społeczna, w tym centrale związkowe nie brały udziału. Szczególnie w trakcie posiedzeń dwóch z ww. podkomisji nadzwyczajnych rozpatrujących projekty ustaw wprowadzających zmiany systemowe w obszarze form właścicielskich placówek ochrony zdrowia oraz w zakresie spraw pracowniczych - uniemożliwiono związkom zawodowym i środowiskom medycznym przedstawienie opinii i stanowisk do projektów, zaś tryb i przebieg prac podkomisji, w których nie uczestniczyliśmy, urągał wszelkim zasadom dialogu społecznego. O przebiegu tych prac i łamaniu dialogu społecznego w tym obszarze pisaliśmy obszernie w poprzednich numerach „Kroniki”.

15 lipca 2008 r. zwołano **posiedzenie sejmowej Komisji Zdrowia z bogatym porządkiem obrad zawierającym kompleksowe rozpatrzenie pakietu ustaw zdrowotnych (przedłożenia poselskie autorstwa Klubu Parlamentarnego Platformy Obywatelskiej) czyli 6 projektów ustaw, w tym 3 sprawozdań z posiedzeń podkomisji nadzwyczajnych**. Należy w tym miejscu zaznaczyć, iż w trakcie ekspresowych prac podkomisji nadzwyczajnych, w pracach których uczestniczyli wyłącznie posłowie Platformy Obywatelskiej (strona społeczna i posłowie opozycji zrezygnowali z udziału w pracach z uwagi na złamanie zasad dialogu społecznego i podstawowych zasad demokracji parlamentarnej) - **przedłożenia poselskich projektów trzech ustaw zawartych z sprawozdaniach podkomisji nadzwyczajnych zmieniły w sposób zasadniczy główne założenia**. Fundamentalne zmiany w projektach ustaw dokonane w czasie prac podkomisji

wprowadzili posłowie PO proponując pakiet poprawek zmieniających istotę projektu oraz przegłosowując je jednomyślnie większością głosów - czyniąc w ten sposób nowe projekty ustaw.

Najbardziej rewolucyjną zmianą dokonaną w poselskim projekcie ustawy o zakładach opieki zdrowotnej jest zniesienie fakultatywności przekształcenia zakładów opieki zdrowotnej w spółki prawa handlowego i wyeliminowanie wszystkich regulacji związanych z prawem pracowników do nabywania nieodpłatnych akcji lub udziałów jak też wykreślenie regulacji umożliwiających pracownikom przechodzenie z mocy prawa do przekształcanych placówek ochrony zdrowia. W projekcie ustawy o szczególnych uprawnieniach pracowników zakładów opieki zdrowotnej **wykreślono wszystkie dotychczasowe uprawnienia pracowników ochrony zdrowia** stanowiące dotychczas tzw. „lex specialis” wobec regulacji Kodeksu pracy zarówno jeśli chodzi o dodatki za wysługę lat, nagrody jubileuszowe jak też w zakresie podwyżek wynagrodzeń gwarantujących nie mniej niż 40% z każdego wzrostu kontraktu (przepis wynegocjowany ub.r. w czasie protestu środowisk medycznych w ochronie zdrowia). W efekcie prac podkomisji nadzwyczajnych powstały więc dwa nowe projekty ustaw - nie akceptowane ani przez pracowników ochrony zdrowia ani przez środowisko medyczne. Warto podkreślić, iż na żadnym z etapów prac podkomisji nie uczestniczył żaden ekspert specjalizujący się w obszarze ekonomiki ochrony zdrowia jak też prawa handlowego.

OPZZ, pomimo, iż nie uczestniczył w posiedzeniach podkomisji nadzwyczajnych - przygotował komplet poprawek do projektów zawartych w sprawozdaniach podkomisji, w szczególności do projektu ustawy o zakładach opieki zdrowotnej (druk nr 284) oraz do projektu ustawy o szczególnych uprawnieniach pracowników zakładów opieki zdrowotnej (druk nr 286). Przed posiedzeniem Komisji Zdrowia mającej rozpatrywać sprawozdania podkomisji, z inicjatywy OPZZ odbyło się także spotkanie z posłami Klubu Parlamentarnego Lewica - będącymi członkami Komisji Zdrowia celem przekazania opinii i poprawek OPZZ do ww. projektów.

Na posiedzeniu Komisji Zdrowia, w debacie ogólnej - zwróciliśmy uwagę, iż **projekt ustawy o zakładach opieki zdrowotnej (druk nr 284) w wersji przedstawionej w sprawozdaniu podkomisji nadzwyczajnej z 3 lipca 2008 r. jest projektem nowego aktu prawnego regulującym odmiennie niż zakładano podejście do problematyki przekształceń zakładów opieki zdrowotnej**. Z tego też zasadniczego względu projekt wymaga ponownie

szerokich konsultacji społecznych z partnerami społecznymi i środowiskiem medycznym. Podkreśliśmy, iż **na żadnym z etapów procesu konsultacji społecznych nie odbyła się rzetelna debata społeczna na temat kierunku zmian własnościowych w obszarze funkcjonowania zakładów opieki zdrowotnej**. Zarówno strona rządowa jak też wnioskodawcy projektów poselskich przez kilka miesięcy od czasu przedstawienia projektów – nie podjęli próby dialogu ze stroną związkową w obszarze zmian właścicielskich placówek ochrony zdrowia jak też, co ważniejsze – regulacji spraw pracowniczych. Przypomnieliśmy, iż na etapie prac w podkomisji nadzwyczajnej uniemożliwiono stronie związkowej przedstawianie opinii i stanowisk do projektu ustawy o zoz, co oznacza, iż za kształt projektu wypracowanego w podkomisji i za jego wdrażanie odpowiedzialność ponoszą wyłącznie posłowie wnioskodawcy i strona rządowa akceptująca taki stan.

Sprzeciw OPZZ dotyczy następujących systemowych zagadnień:

1. **obligatoryjności** przekształcenia zakładów opieki zdrowotnej w spółki kapitałowe;
2. **wyłączenia** z projektu ustawy przepisów regulujących **sprawy pracownicze** pracowników ochrony zdrowia;
3. **rezygnacji** z utrzymania **większościowego udziału podmiotu** publicznego – Skarbu Państwa lub jednostki samorządu terytorialnego w przekształcanej placówce;
4. rezygnacji z gwarancji **akcji pracowniczych dla uprawnionych pracowników** w przekształcanych zakładach opieki zdrowotnej
5. **wykreślenia wszystkich dotychczas obowiązujących szczególnych uprawnień pracowników** zatrudnionych w samodzielnym publicznym zakładzie opieki zdrowotnej zawierającego m.in. podwyżkę należną pracownikom ochrony zdrowia na mocy każdorazowego wzrostu kontraktu z NFZ w wysokości nie mniej niż 40%, prawa do nagród jubileuszowych w odpowiedniej do wysługi lat wysokości czy dodatków za wysługę lat;
6. likwidacji tzw. „**skróconego czasu pracy**” pracowników niektórych komórek organizacyjnych zoz dotychczas objętych tą regulacją.

Podobne stanowisko wyrażały także inne centrale związkowe. Warto podkreślić, iż większość reprezentantów środowisk medycznych obecnych na posiedzeniu wypowiadało bardzo negatywne opinie do projektów będących urobkiem podkomisji, podobnie jak przekazane członkom komisji zdrowia ekspertyzy znawców prawa handlowego i gospodarczego. Większość głosów jednoznacznie wskazywała na wadliwość wielu zapisów wzajemnie się wykluczających i nie przystających do polskich realiów finansowych systemu ochrony zdrowia. **Sprzeciw budzi nie tylko zawartość projektów ale tryb pracy nad nimi i brak konsultacji ze stroną społeczną.**

W części posiedzenia Komisji Zdrowia uczestniczyła **minister zdrowia Ewa Kopacz, która poparła poselskie projekty, w tym obligatoryjne przekształcenia wszystkich szpitali w spółki prawa handlowego**. Minister postawiła zarzut stronie społecznej, iż „uprawia politykę a nie pracuje merytorycznie”. Niemniej jednak dyskusję ogólną, w której każdy z przedstawicieli organizacji przedstawił swoje stanowiska zakończono konkluzją do rozpoczęcia procedowania nad konkretnymi artykułami.

15 lipca bm. (wtorek) prace Komisji Zdrowia, z wielkimi kilkunastominutowymi przerwami trwały do godziny 22.00, w dniu następnym tj. 16 lipca – do

godziny 2 w nocy, przy czym tryb procedowania skupiający się w szczególności na odrzucaniu poprawek innych niż proponuje Klub Parlamentarny PO i akceptacji strony rządowej do wersji projektu zawartej w sprawozdaniu podkomisji sprawiło, że posłowie partii opozycyjnych opuścili posiedzenie Komisji Zdrowia i nie uczestniczyli w dalszych pracach nad ustawą o zakładach opieki zdrowotnej i ustawą o prawach pacjenta. Posiedzeniu towarzyszyła napięta i konfliktogenna atmosfera. Ostatecznie o kształcie nad systemową ustawą o zakładach opieki zdrowotnej, decydującą nie tylko o formule własnościowej szpitali ale także zmieniającej zasadniczo filozofię systemu ochrony zdrowia i otwierającą drogę do prywatyzacji placówek – przesadzono w nocy, w pośpiechu i wyłącznie w obecności posłów wnioskodawców z Platformy Obywatelskiej przy akceptacji strony rządowej.

17 lipca bm. przedstawiciele central związkowych, w tym z ramienia OPZZ przewodnicząca Rady branży Usługi publiczne Urszula Michalska, zorganizowali briefing, podczas którego przekazali opinii publicznej stan i tryb prac nad projektami ustaw zdrowotnych. Relacje z briefingu umieściliśmy na stronie internetowej OPZZ – link:

http://www.polityczni.pl/związki_zawodowe_17,07,08,audio,50,2464.html

Ponadto centrale związkowe oraz środowisko medyczne **wystosowało pismo do Prezesa Rady Ministrów z prośbą o pilne spotkanie celem przedstawienia rzeczywistego stanu prac legislacyjnych nad ustawami zdrowotnymi**.

18 lipca bm (piątek) w godzinach porannych zwołano kolejne posiedzenie Komisji Zdrowia, tym razem rozpatrującej kolejny projekt ustawy regulującej sprawy pracownicze – najważniejszą ustawę dla pracowników ochrony zdrowia. Należy podkreślić, iż nagminną praktyką ze strony Komisji jest przysyłanie zaproszeń na posiedzenia w ostatniej chwili – niniejsze przekazano w dniu poprzedzającym około godziny 23, stąd na rannym posiedzeniu Komisji Zdrowia niewielu było obecnych przedstawicieli strony związkowej i społecznej. Na skutek protestów posłów opozycji jak też niektórych związków zawodowych, w tym OPZZ wobec takiego trybu prac legislacyjnych nad ustawą dotyczącą pracowników ochrony zdrowia, de facto bez udziału ich przedstawicieli – **prace nad sprawozdaniem podkomisji rozpatrującej projekt ustawy o szczególnych uprawnieniach pracowników zakładów opieki zdrowotnej (druk nr 286) odłożono do dnia 23 lipca br. (środa)**.

Kolejnym więc etapem jest praca nad sprawozdaniem podkomisji nadzwyczajnej do rozpatrzenia poselskiego projektu ustawy o szczególnych uprawnieniach pracowników zakładów opieki zdrowotnej a następnie drugie czytanie pakietu ustaw zdrowotnych, które odbędzie się już pewnie po wakacjach parlamentarnych.

Przebieg prac nad ustawami zdrowotnymi nasuwa refleksję, że dialog społeczny nie narzędziem znanym rządzącej opcji politycznej, czego ewidentnym przykładem jest dialog prowadzony w sektorze ochrony zdrowia. Pracę nad reformowaniem systemu ochrony zdrowia cechuje wyłącznie pośpiech, brak spójnej wizji całości systemu, preferowanie rynku a nie solidaryzmu społecznego i lekceważenie opinii środowiska medycznego, związkowego a także ekspertów i posłów opozycji.

Rysującą się wizję prywatyzacji sektora ochrony zdrowia może ochronić wyłącznie weto Prezydenta, jeśli Sejm przegłosuje przyjęcie proponowanych rozwiązań w obecnym kształcie. (rg)